

افزایش قیمت نفت در روزهای پایانی سال ۲۰۲۱

قیمت نفت که در آخرین روزهای سال جاری میلادی روند افزایشی داشته، به این روند ادامه داد و روز گذشته به‌شکلی ۷۹۱۳۳ دلار رسید. بر این اساس هر بشکه نفت برنت با ۳۹ سنت افزایش ۷۹۱۳۳ دلار و هر بشکه نفت خام آمریکا با ۲۸ سنت افزایش ۷۶۱۲۶ دلار معامله شد. سرمایه‌گذاران در انتظار نشست اوپک پلاس در ۴ ژانویه هستند که در آن درباره ادامه افزایش تولید روزانه ۴۰۰ هزار بشکه‌ای در ماه فوریه تصمیم‌گیری می‌شود.

رئییسی در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت: تمام دستگاه‌ها خود را به کاهش روند رشد نقدینگی متعهد بدانند

مهار تورم از سر منشأ

گزارش «وطن‌امروز» از اصلی‌ترین محورهای عملیاتی بانک مرکزی برای کنترل نقدینگی

گروه اقتصادی: در سال‌های اخیر اقتصاد کشور شاهد رشد قابل توجه نقدینگی بوده است. بر اساس آخرین آمارهای بانک مرکزی – که هفته اخیر منتشر شد – حجم نقدینگی در پایان آبان ۱۴۰۰ معادل ۴۳۱۵ هزار میلیارد تومان بوده که نسبت به پایان سال ۱۳۹۹ معادل ۲۴/۲ درصد رشد داشته است. البته بر اساس گزارشات بانک مرکزی، رشد ماهانه نقدینگی در کشور روند نزولی داشته و در آبان نسبت به ماه قبل از آن ۱/۲ دهم درصد کاهش یافته است.
به گزارش «وطن‌امروز»، در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت که سه‌شنبه‌شب به ریاست سیدابراهیم رئیسی تشکیل شد، گزارشی از وضعیت رشد نقدینگی در کشور ارائه شد.

بر اساس این گزارش که مبنای آن آمار بانک مرکزی بود، رشد ماهانه نقدینگی در کشور روند نزولی داشته و در آبان نسبت به ماه قبل از آن ۱/۲ دهم درصد کاهش یافته است. رئیس‌جمهور در این جلسه تاکید کرد: تمام دستگاه‌ها بویژه وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی همچنان خود را به کاهش روند رشد نقدینگی متعهد بدانند و به تلاش در این زمینه ادامه دهند. در ادامه این جلسه وزیر راه‌وشهرسازی گزارشی از میزان پیشرفت کار اجرای بزرگ‌ترین پروژه‌های ریلی، هوایی و جاده‌ای و تامین مسکن در کشور ارائه کرد.

رئییسی نیز پس از طرح این گزارش سرعت دادن به روند اجرای طرح‌های زیربنایی در حوزه راه و مسکن را ضروری دانست.

■ **رشد ۶۸۰ درصدی نقدینگی در طول ۸ سال**

حجم نقدینگی از ۵۰۰ هزار میلیارد تومان در میانه سال ۹۲ (مقطع تخلیه تورمی قبل) به ۳ هزار و ۹۰۰ هزار میلیارد تومان در پایان مرداد ۱۴۰۰ رسیده که گواه رشد ۶۸۰ درصدی نقدینگی طی دوره مذکور است. رشد نقدینگی در سال‌های پس از نیمه ۱۳۹۲ با سهم بالای شبه‌پول همراه بوده است. نگرانی در این باره زمانی جدی‌تر

می‌شود که بدینم توزیع نقدینگی کشور بسیار نامتوازن و نابرابر است و بخش قابل توجهی از سپرده‌ها در اختیار اشخاص (حقیقی و عمدتاً حقوقی) محدودی است؛ از این رو تغییر ترکیب نقدینگی و آثار تورمی فوق‌الذکر تنها در گرو تصمیم افراد معدودی قرار دارد.

همه مسائل فوق‌الذکر در کنار انتظارات تورمی بالا در شرایط سخت اقتصادی، این دغدغه و نگرانی را ایجاد می‌کند که نیمه دوم سال می‌تواند موعد تخلیه آثار تورمی نقدینگی خلق شده در اقتصاد

(بیش از آنچه در نیمه نخست سال تجربه شد) باشد.

در همین راستا یکی از اقدامات رئیس کل بانک مرکزی، برقراری نظام منسجم بانکی به منظور سامان دادن به وضعیت اسفبار رشد نقدینگی است. در حقیقت باید از سویی با اصلاح نظام تسهیلات‌دهی، قدرت خلق پول بانک‌ها کاهش یابد و از سوی دیگر با استقلال بانک مرکزی در برابر دولت، جلوی استقراض دولت گرفته شود. به طور

خلاصه بانک مرکزی باید ۳ محور مدیریت خلق نقدینگی جدید، کنترل نقدینگی موجود و کاهش حجم نقدینگی را در دستور کار خود قرار دهد.

مدیریت خلق نقدینگی جدید: خلق پول از سوی بانک‌ها در شرایطی که وصول مطالبات با چالش‌های جدی مواجه است، موجب افزایش رشد نقدینگی و انبساط بیشتر ترانزنامه‌های بانک‌ها می‌شود، لذا یکی از اقدام‌های ممکن برای کنترل خلق نقدینگی جدید، اعمال محدودیت‌های مقداری بر افزایش اندازه ترانزنامه بانک‌ها بویژه بانک‌های مشکل‌دار است. برای مثال بانک مرکزی می‌تواند به بانک‌های مشکل‌دار صرفاً اجازه رشد ۱۰ الی ۱۵ درصدی ترانزنامه را بدهد و افتتاح سپرده و سپرده‌پذیری جدید یا اعطای تسهیلات آنها را محدود کند.

از سویی دیگر بانک‌ها به واسطه قدرت خلق پول، پتانسیل بالایی برای بهره‌مندی از سود سفته‌بازی دارند که به واسطه عایدی بالای بازار دارایی‌ها می‌تواند خلق پول را حتی با وجود نرخ‌های بالای اضافه برداشت یا بازار بین بانکی نیز به‌صرفه کند اما ورود بانک‌ها به این بازارها علاوه بر افزودن التهاب، موجب رشد نقدینگی نیز می‌شود که برای جلوگیری از چنین واقعه‌ای پیشنهاد می‌شود از ورود بانک‌ها به فعالیت‌های سفته‌بازانه

جلوگیری شود که البته این مساله نیز با کنترل مقاصد تسهیلات اعطایی بانک‌ها بویژه شرکت‌های زیرمجموعه فعال در بخش ساختمان، ارز و امثالهم محقق خواهد شد. اعطای تسهیلات کلان نیز یکی دیگر از مصادیق خلق پول جذاب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری است که غالباً به شرکت‌های تابعه و وابسته آنها تعلق می‌گیرد و کنترل این نوع از تسهیلات نیز می‌تواند تا حد زیادی رشد نقدینگی را تحت مدیریت قرار دهد.

علاوه بر این با توجه به اینکه سود سپرده‌های مشتریان از محل خلق سپرده جدید پرداخت می‌شود و افزایش حجم نقدینگی را در پی دارد، کاهش نرخ سود سپرده‌های بانکی تأثیر قابل توجهی در کاهش رشد نقدینگی جدید خواهد داشت. البته با توجه به تأثیر کاهش نرخ سود سپرده‌های یک‌ساله در افزایش سیالیت سپرده‌ها و افزایش تورم، به نظر می‌رسد در شرایط کنونی کاهش نرخ سود سپرده‌ها تنها در سپرده‌های کوتاه‌مدت ۳ ماهه و کمتر انجام شود. البته این امر نیاز به نظارت شدید بانک مرکزی بر بانک‌ها جهت رعایت نرخ سودهای کاهش یافته دارد، زیرا بانک‌ها انگیزه دارند با پیشنهاد نرخ‌های بالاتر نسبت به سایر بانک‌ها، سپرده‌های بانکی را جذب کنند که البته در حال حاضر نیز برخی بانک‌ها سودهای بالاتری نسبت به نرخ ۱۰ درصد ابلاغی بانک مرکزی به سپرده‌های کوتاه‌مدت پرداخت می‌کنند.

کنترل نقدینگی موجود: در محور کنترل نقدینگی موجود

(جلوگیری از افزایش سرعت گردش نقدینگی) با هدف کنترل سفته‌بازی و ورود نقدینگی به بازار ملتهب دارایی‌ها (اعم از ارز، طلا، املاک و مستغلات و…) می‌توان اقداماتی همچون کنترل سپرده‌های کلان و تراکنش‌های آنها، اعطای مجوز افتتاح سپرده‌های سرمایه‌گذاری ۲ ساله و بالاتر، فروش اوراق و دارایی‌های دولتی و سپرده‌گذاری منابع حاصله در بانک‌ها (با هدف جمع‌آوری نقدینگی مردم و وارد نکردن آن به اقتصاد) و اجرای مالیات‌ستانی از عایدی سرمایه را در دستور کار قرار داد.

کاهش حجم نقدینگی: به منظور کاهش حجم نقدینگی موجود نیز ۲ راهکار پیشنهاد می‌شود؛ فروش اموال مازاد بانک‌ها و تسویه مطالبات غیرجاری بدهکاران بانک‌ها با سپرده‌های این بدهکاران در بانک‌های دیگر که در صورت تحقق علاوه بر وصول مطالبات بانک‌ها، موجب کاهش حجم نقدینگی می‌شود.

نباید فراموش کنیم یکی از اصلی‌ترین عوامل تورم موجود در کشور، رشد افسارگسیخته نقدینگی است که به دنبال سیاست‌های اشتباه پولی و مالی پدید آمده است. فرمان سیدابراهیم رئیسی برای کاهش روند رشد نقدینگی در صورت پیگیری شدن توسط مردان اقتصادی دولت سیزدهم می‌تواند در آینده‌ای نه چندان دور تأثیر مناسبی روی معیشت مردم بگذارد. البته کاستن از شدت رشد نقدینگی آنچنان هم کار آسانی برای دولت‌ها نیست و احتیاج به هم‌راستایی تمام بخش‌های اقتصادی کشور دارد.

پنجشنبه ۹ دی ۱۴۰۰
وطن‌امروز | شماره ۳۳۸۹
[**اقتصادی**]

اخبار

مخبر در جلسه ستاد تنظیم بازار:

با افزایش بازرسی‌ها

از احتکار جلوگیری شود

جلسه کارگروه تنظیم‌بازار ظهر دیروز به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور برگزار شد. در این نشست گزارشی از آخرین وضعیت بازار و قیمت اقلام و کالاهای پرمصرف خانوار

ارائه و تصمیمات لازم برای تنظیم بازار و بازدارندگی از تخلفات اتخاذ شد. در این جلسه که وزرای جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی، کشور، امور اقتصادی و دارایی و دادگستری، سخنگوی دولت، رئیس سازمان تعزیرات حکومتی و رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان نیز حضور داشتند، فهرست کالاهای مشمول قیمت‌گذاری که در سبد مصرف خانوار جایگاه بیشتری دارند، تعیین شد.

محمد مخبر در این جلسه بر ضرورت تشدید نظارت و بازرسی‌ها برای جلوگیری از گرانیفروشی و افزایش بی‌رویه برخی قیمت‌ها تاکید کرد و گفت: سازمان تعزیرات حکومتی و سایر دستگاه‌های نظارتی باید با بسیج همگانی از افزایش غیرمنطقی و غیرمتعارف قیمت‌ها جلوگیری کنند.

معاون اول رئیس‌جمهور همچنین با تاکید بر لزوم اقدامات بازدارنده برای پیشگیری از احتکار افزود: همه دستگاه‌های نظارتی، انتظامی و امنیتی موظفند با نظارت جدی و افزایش بازرسی‌ها، از احتکار کالاها ممانعت به عمل آورند.

■ ■ ■

طلب ایران از عراق

۷ تا ۷ میلیارد دلار است

رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق گفت: بخش خصوصی ایران در موضوع وصول مطالبات از عراق، مشکلی ندارد و وصول مطالبات این بخش با روش‌های مختلف انجام می‌شود. یحیی آل‌اسحاق افزود: بخش خصوصی وصول طلب خود بابت ارائه خدمات و اجرای طرح‌های صنعتی در عراق را از طریق صرافی‌ها یا مجاری دیگر انجام می‌دهد که ممکن است هزینه‌ای از این بابت متحمل شود اما اینکه در این میان طلبی از بین رفته باشد، صحت ندارد. رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق گفت: حجم مبادلات تجاری میان ایران و عراق تا ماه گذشته حدود ۸ میلیارد دلار بود که این میزان تا پایان سال به ۱۰ میلیارد دلار خواهد رسید، البته اگر مبادلات غیررسمی مانند بازارچه‌های مرزی را به این میزان اضافه کنیم، حجم مبادلات بیشتر خواهد شد، این در حالی است که حجم مبادلات ۱۴ میلیارد دلاری را هم ثبت کردیم، ضمن اینکه هدف گذاری انجام شده برای حجم مبادلات ۲ کشور، ۲۰ میلیارد دلار است که این شدنی است.

وی درباره روابط بانکی، نقل و انتقال پول و طلب ایران از عراق گفت: ما با عراق به طور مستمر یک حساب جاری داریم، یعنی به صورت مداوم اثری از جمله کار به عراق صادر می‌کنیم و به صورت مستمر پول خود را به اشکال مختلف دریافت می‌کنیم، از این رو مبلغ طلب ما از عراق ثابت نیست اما به طور متوسط مطالبات ما از عراق ۵ تا ۷ میلیارد دلار است که البته این طلب بیشتر مربوط به بخش ۲ دولت در عراق و ایران است.

بازار

۲۹,۷۵۰
تومان

دلار روز گذشته در صرافی‌های بانکی ۲۷ هزار و ۴۰۱ تومان معامله شد. همچنین قیمت خرید هر دلار ۲۶ هزار ۸۵۸ تومان و نرخ خرید هر یورو ۲۹ هزار و ۸۷۱ تومان اعلام شد. در بازار آزاد نیز دلار با قیمت ۲۹ هزار و ۷۵۰ تومان معامله شد. علاوه بر این، بهای دلار در بازار مشکل‌ارزی ۲۶ هزار و ۹۸۱ تومان و نرخ فروش آن ۲۷هزار و ۲۲۶ تومان بود. این در حالی است که نرخ خرید یورو در این بازار ۳۰ هزار و ۵۲۲ تومان و نرخ فروش آن ۳۰ هزار و ۷۹۹ تومان اعلام شد. همچنین در سامانه نیمه، حواله یورو به قیمت ۲۷ هزار و ۸۵۴ تومان فروخته می‌شد و حواله دلار نیز به بهای ۲۴ هزار و ۶۲۲ تومان معامله شد.

۱,۳۹۷,۳۵۷
واحد

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران دیروز در یک روند نوسانی در نهایت با عقب‌نشینی ۲۵۵۲ واحدی همراه شد روز گذشته اگرچه در ابتدای معاملات بورس روندی رو به رشد گرفت اما در پایان معاملات با عقب‌نشینی ۲۵۵۳ واحد نسبت به روز پیش از آن به رقم یک میلیون و ۳۹۷ هزار و ۲۵۷ واحد رسید. همچنین شاخص کل با معیار هموزن با رشد ۷۳۹ واحد، به رقم ۳۴۸ هزار و ۹۹ واحد و ارزش بازار در بورس تهران به بیش از ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار میلیارد تومان رسید.

۱۳,۰۲۰,۰۰۰
تومان

دیروز ارزش هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید با افزایش ۴۰ هزار تومانی به رقم ۱۳ میلیون و ۲۰ هزار تومان رسید و سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم با قیمت ۱۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان معامله شد. همچنین نیم‌سکه بهار آزادی ۶ میلیون و ۷۸۰ هزار تومان، ربع سکه ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان قیمت خورد. علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۲۸۹ هزار تومان رسید و قیمت هر مثقال طلا نیز ۵ میلیون و ۵۸۴ هزار تومان شد.